

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2025/565>

Materiál v pripomienkovom konaní do 07.11.2025

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál predkladá do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvo práce, sociálnych vecí ako iniciatívny návrh

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Zámerom návrhu zákona je zefektívniť organizáciu a riadenie sústavy inšpekcie práce, a to najmä za účelom konsolidácie verejných financií. Na ten účel sa navrhuje strata právnej subjektivity inšpektorátov práce, ktoré sa stanú preddavkovými organizáciami zapojenými na rozpočet Národného inšpektorátu práce. Za účelom zefektívnenia kontrol nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania sa zároveň navrhuje, že ministerstvo bude vypracovávať aj analytické materiály a v tejto súvislosti sa navrhuje aj úprava práv a povinností ministerstva za účelom získavania a spracúvania údajov z informačného systému ochrany práce, a to súvislosti s ochranou osobných údajov, ktoré bude ministerstvo spracúvať na štatistické a analytické účely. V čl. II návrhu zákona sa mení a dopĺňa aj zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a to v nadväznosti na zmenu pri menovaní riaditeľa inšpektorátu práce

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť dňa 01.01.2026

Postoj RÚZ k materiálu

Zámerom návrhu zákona je zefektívniť organizáciu a riadenie sústavy inšpekcie práce, a to najmä za účelom konsolidácie verejných financií. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené zásadné pripomienky smerujúce k navrhovaným oprávneniam Národného inšpektorátu práce spracovávať osobné údaje a údaje poskytnuté daňovou správou.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Všeobecná zásadná pripomienka k návrhu zákona ako celku

Návrh zákona žiadame stiahnuť z aktuálneho skráteného legislatívneho procesu a predložiť ho v riadnom legislatívnom procese.

Odôvodnenie:

Proces prijímania návrhu zákona, ktorý sa uskutočňuje v skrátenom legislatívnom konaní, je v priamom rozpore s čl. 14 ods. 7 a čl. 16 Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky. Uvedené články jednoznačne ustanovujú, že skrátené pripomienkové konanie možno uplatniť len vo výnimočných a riadne odôvodnených prípadoch, keď z dôvodov mimoriadnej naliehavosti nie je možné zabezpečiť štandardnú dĺžku medzirezortného pripomienkového konania a zároveň ide o naliehavé riešenie situácie, ktorá má zásadný spoločenský, bezpečnostný alebo právny dopad (najmä ohrozenie ľudských práv a základných slobôd ohrozenie bezpečnosti, značné hospodárske škody, vyhlásenie núdzového stavu, riešenie mimoriadnej situácie). V predkladacej správe sa ako dôvod skráteného konania uvádza len potreba zapracovania tzv. konsolidačných opatrení súvisiacich s návrhom rozpočtu verejnej správy na roky 2026 – 2028. Uvedené odôvodnenie nespĺňa ani jednu z požadovaných náležitostí, pre ktoré by bolo nevyhnutné uplatňovať skrátené legislatívne konanie. Uvedený postup obchádza riadny pripomienkový proces, znemožňuje dotknutým

subjektom viesť plnohodnotný odborný dialóg a je v príkrom rozpore so zásadou transparentnosti a predvídateľnosti tvorby právnych predpisov.

2. Zásadná pripomienka k čl. I, bodu 10

Znenie bodu 10 navrhujeme nahradiť nasledovným znením: „§ 17 sa dopĺňa odsekom 4, ktorý znie:

„(4) Ministerstvo získava a spracúva anonymizované údaje z informačného systému ochrany práce na účel vytvárania anonymizovaných štatistík a na analytické účely.“

Znenie poznámky pod čiarou k odkazu 24a navrhujeme vypustiť

Odôvodnenie:

Predkladateľom navrhované znenie nerešpektuje princíp proporcionality, keďže na tvorbu anonymizovaných štatistík a analýz nie je potrebné sprístupňovať osobné údaje ako meno, priezvisko či adresa, ktoré sú v systéme vedené. Je nevyhnutné presne definovať, ktoré konkrétne osobné údaje môžu byť sprístupnené a za akých podmienok, aby sa predišlo nadmernému zasahovaniu do súkromia dotknutých osôb. Zároveň sme toho názoru, že predkladateľom navrhované znenie je v rozpore s čl. 5 ods. 1 písm. c) nariadenia GDPR, a teda z pohľadu potreby dosiahnutia „minimalizácie údajov“, musí byť spracúvanie údajov primerané a obmedzené len na rozsah potrebný na konkrétny účel. Ak cieľom je tvorba agregovaných a anonymizovaných štatistických údajov, postačuje spracúvať výhradne anonymizované dáta, pri ktorých už nie je možná identifikácia fyzických osôb. Nami navrhovaným znením zostane zachovaný účel navrhovaného novelizačného bodu návrhu zákona za súčasného zachovania zásady proporcionality ako aj zabezpečenia potrebnej miery ochrany osobných údajov.

3. Zásadná pripomienka k čl. I, bodu 11

Znenie bodu 11 navrhujeme nahradiť nasledovným znením:

„§ 18 sa dopĺňa odsekom 6, ktorý znie:

„(6) Národný inšpektorát práce a inšpektoráty práce sú pri plnení úloh v oblasti kontroly nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania oprávnené vyžiadať si od správcu dane informácie, týkajúce sa identifikovanej fyzickej alebo právnickej osoby, nevyhnutné na vykonanie kontroly v tejto oblasti nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania, potom ako preukážu dôvodné podozrenia voči tejto osobe v oblasti nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania. Správca dane žiadosti nevyhoví, ak by poskytnutím informácií mohlo dôjsť k narušeniu riadneho výkonu správy daní alebo ak nebudú preukázané dôvodné podozrenia v zmysle predchádzajúcej vety. Poskytnutie informácií nevyhnutných pre výkon kontroly nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania podľa prvej vety nie je porušením povinnosti zachovať daňové tajomstvo.“

Poznámka pod čiarou k odkazu 24b znie:

„24b) § 11 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 267/2017 Z. z.“. Poskytnutie informácií by malo byť krajným riešením situácie, kedy už inšpektorát práce vykonal preverenie a nadobudol konkrétne podozrenia.

Odôvodnenie:

V tomto prípade ide o daňové tajomstvo, ktoré je chránené prísnejšie ako štandardné a bežné osobné údaje, pričom už na poskytnutie „bežných“ osobných údajov je potrebné rešpektovať princíp proporcionality.

Poskytovať daňové tajomstvo náhodne vybraných osôb inšpektorátu práce alebo napríklad všetkých živnostníkov je v rozpore s týmto princípom a takéto poskytnutie nie je nevyhnutné na plnenie povinností inšpektorátu práce. Sprístupnenie musí byť založené na adresnosti a podozrení. Nie je možné, aby inšpektorát práce mal prístup k daňovému tajomstvu každého občana Slovenskej republiky.

Predkladateľom navrhované znenie by v praxi umožnilo, aby inšpektoráty práce žiadali údaje o daňových subjektoch bez preukázania konkrétneho dôvodu, čím by im de facto vznikla rozsiahla a neobmedzená právomoc na prístup k daňovému tajomstvu. Takto široko formulované oprávnenie by mohlo viesť k neprimeraným zásahom do súkromia daňových subjektov a zároveň by predstavovalo riziko zneužitia získaných informácií mimo zákonom vymedzený účel.

Z vyššie uvedených dôvodov je nevyhnutné precizovať zákonné podmienky a jednoznačne ustanoviť, že daňové informácie možno poskytovať len v prípade preukázaných dôvodných podozrení voči konkrétnej fyzickej alebo právnickej osobe a len v rozsahu nevyhnutnom na výkon zákonnej kontroly v oblasti nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania. Takéto vymedzenie je v súlade so zásadou zákonnosti, proporcionality a ochrany základných práv podľa článku 19 ods. 3 Ústavy SR.

Zdroj:

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2025/565>